

ដំណាំបន្លែ

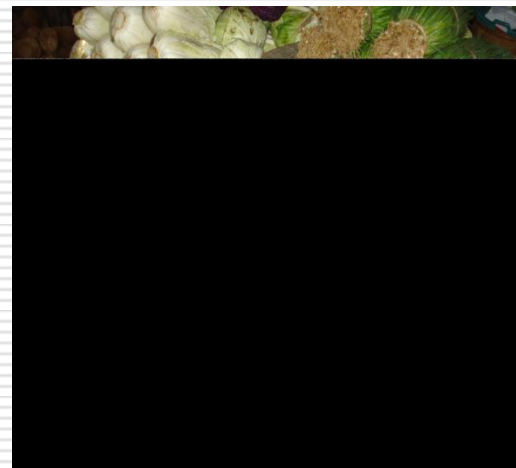
រុន សុផាន់ណារ៉ា

ប្រធានការិយាល័យក្សេត្រសាស្ត្រ និង កែលំអដឹកសិកម្ម

មន្ទីរកសិកម្មខេត្ត បន្ទាយមានជ័យ

សេចក្តីផ្តើម

- ❑ បន្លែជាប្រភេទចំណីអាហារ ដែលពិភពលោកកំពុងតែយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំង
- ❑ អត្រានៃការប្រើប្រាស់បន្លែមានការកើនឡើងជាលំដាប់ ពីព្រោះបន្លែសំបូរទៅដោយជីវជាតិគ្រប់បែបយ៉ាង ជាពិសេសពពួកវីតាមីន និងសារធាតុឧស្ម័ន និងមានប្រយោជន៍ដ៏ទៃទៀត ដែលជួយការពារ និងថែរក្សាសុខភាព ។

សេចក្តីផ្តើម (ត)

ផ្នែកផលិតកម្ម: ដោយសារមានការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកសំណង់លំនៅដ្ឋាន និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗ បានធ្វើអោយការបាត់បង់បរិមាណផ្ទៃដីមួយភាគធំ ។

បទពិសោធន៍: ការថែទាំ និងការបង្កើនបរិមាណផលនៅមានកំរិត ធ្វើអោយផលិតផលទទួលបានមិនសមស្រប និងប្រភពទុនចំណាយ ។

សេចក្តីផ្តើម (ត)

ទិន្នផល និងគុណភាពនៅមានកំរិត: បទពិសោធន៍ និងចំណេះដឹងថែរក្សាផលិតផល
មានកំរិតទាប និងរងអំពើពិត្តជាច្រើនដូចជា អាកាសធាតុ ជំងឺ សត្វល្អិតចង្រៃ
ការគ្រប់គ្រង ការដឹកជញ្ជូន ព្រមទាំងវិធីសាស្ត្ររក្សាទុក ការកែច្នៃ ដែលនាំអោយ
មានការបាត់បង់ជាច្រើនទាំងបរិមាណ និងគុណភាពដែលជាកត្តាសំខាន់ ។

គោលការណ៍សម្រាប់ការដាំដុះដំណាំ

- ការជ្រើសរើសមុខដំណាំ
 - គួរដាំដំណាំប្រភេទអ្វី? និងនៅពេលណា? (ដោយក្រុមស្រាវជ្រាវទីផ្សារ)
 - ជម្រុញដំណាំប្រពៃណី និងណែនាំនូវមុខដំណាំថ្មី
-

គោលការណ៍សម្រាប់ការដាំដុះដំណាំ (ត)

- ❑ ដំណាំដែលអាចដាំខុសរដូវ
- ❑ លក់បានតម្លៃខ្ពស់
- ❑ ងាយលក់
- ❑ បង្កើនភាពសំបូរបែបនៃបន្លែ (ងាយរក)

គោលការណ៍សម្រាប់ការដាំដុះដំណាំ (ត)

- ជម្រើសពូជផ្សេងៗ និងគ្រាប់ពូជ
 - ពូជដែលធន់ទ្រាំជម្ងឺ និងកត្តាចង្រៃ
 - ពូជទិន្នផលខ្ពស់
 - សមស្របទៅនឹងទីផ្សារ

 - ណែនាំគំនិតថ្មី ដូចជា៖ ធ្វើថ្នាលបណ្តុះកូនបន្លែលើផ្ទៃ
-

គោលការណ៍សម្រាប់ការដាំដុះដំណាំ (ត)

- កន្លែងលក់សម្ភារៈកសិកម្មនៅក្បែរកសិកដ្ឋានអាចធ្វើឱ្យគុណភាពផលិតផលកសិកម្មបានល្អ៖
 - គ្រាប់ពូជ
 - ជីគីមី និង ថ្នាំកសិកម្ម
 - សម្ភារៈដែលជាតម្រូវការផ្សេងៗទៀត
-

បច្ចេកទេសថែទាំថ្នាល និង ស្នួល

- ការរៀបចំថ្នាល និងសាបគ្រាប់
 - យើងអាចរៀបចំថ្នាលលើផ្នែកតូចមួយនៃកសិដ្ឋាន ឬលើផ្ទៃ ។ គួរអនុវត្តតាមជំហានខាងក្រោម
 - កម្ចាត់មេរោគទៅតាមទំហំផ្ទៃដី ដោយប្រើទឹកក្តៅ (១០ លីត្រ/ម៉ែត្រការ៉េ) ស្រោចពីលើ ។
 - រៀបចំថ្នាលដោយច្របល់បញ្ចូលគ្នានូវ ៤០ភាគរយ ដីកម្ចាត់មេរោគរួច ៤០ភាគរយ ដីកំប៉ុស្តិ៍ល្អ និង ២០ភាគរយផេះអង្កាម ។
-

បច្ចេកទេសថែទាំថ្នាល និង ស្នូន (ត)

□ ការរៀបចំថ្នាល និងសាបគ្រាប់

- ពង្រាយដីដែលច្របល់រួចលើកន្លែងណាមួយ ឬលើទ្រនីថ្នាល
 - កំពស់ផ្ទៃដី និងយកចេញកំទេចកំទី ថ្ន ។ល ។
 - ឆ្លុះចង្កូរជាបន្ទាត់ គំលាត ១០-១៥ សង់ទីម៉ែត្រ
 - ដាក់គ្រាប់ពូជចន្លោះ ២សង់ទីម៉ែត្រ ក្នុងចង្កូរ
 - រោយដីដែលមិនមានមេរោគលប់ពីលើគ្រាប់ពូជដែលសាបរួច
-

បច្ចេកទេសថែទាំថ្នាល និង ស្នួន (ត)

- បាចថ្នាំការពារផ្សិត Mancozeb បង្ការការបំផ្លាញពីពពួកផ្សិត
 - បង្កាប់ដីស្រាលៗដោយដើម្បីឱ្យគ្រាប់ពូជនិងដីហាប់គ្នា
 - ចង្រ្កាំចំបើងគ្របពីលើរង និងស្រោចទឹកជាប្រចាំដើម្បីរក្សាសំណើម
 - ការពារថ្នាលដោយគ្របដំបូលសំណាញ់ការពារសត្វល្អិត
-

បច្ចេកទេសថែទាំថ្នាល និង ស្នូល (ត)

- ការដកមកស្ទងក្នុងកូនថង់ ឬកន្លោង
 - រៀបចំថ្នាលដោយច្របល់បញ្ចូលគ្នានូវ ៤០ភាគរយ ដឹកម្ចាត់មេរោគរួច ៤០ភាគរយ
 - ដឹកប៉ុស្តិ៍ល្អ និង ២០ភាគរយផេះអង្កាម ។
 - ច្រកដឹកក្នុងថង់ ឬ កន្លោង
-

បច្ចេកទេសថែទាំផ្ទាល់ និង ស្នូល (ត)

- ប្រើឈើតូចល្អមដើម្បីឱ្យមានរន្ធសម្រាប់ដាក់កូនបន្លែ
 - ស្នូលកូនបន្លែទៅក្នុងថង់ ហើយលប់ដីជុំវិញកូនបន្លែ
 - ការពារកូនបន្លែដែលស្នូលហើយដោយប្រើដំបូលសំណាញ់
-

បច្ចេកទេសថែទាំផ្ទាល់ និង ស្នូល (ត)

□ ការស្ទង់នៅក្នុងចំការ

- នៅចំការដឹករណ៍ទំហំល្មមទៅនឹងថង់បណ្តុះ
 - យកថង់ ឬស្លឹកដែលរុំព័ទ្ធជីបណ្តុះចេញ
 - ដាក់ដាំកូនដំណាំ និងដីទៅក្នុងរណ្តៅ
 - ប្រមូលដីលប់រណ្តៅក្រោយពេលដាំ
 - ស្រោចទឹកស្អាតឱ្យសើមដល់បូសដំណាំ
-

បច្ចេកទេសថែទាំផ្ទាល់ និង ស្នូល (ត)

- ប្រើប្រាស់ឡើងវិញនូវថង់ផ្លាស្ទិកដែលយកចេញពីកូនដំណាំ
 - គួរលាងសម្អាតថង់ដែលបើរួចជាមួយសាប៊ូ ហើយហាលឱ្យស្ងួត ។ ធ្វើដូចនេះយើងអាចប្រើប្រាស់ថង់ទាំងនោះឡើងវិញបាន ដោយមិនចាំបាច់ចំណាយប្រាក់ទិញម្តងទៀត ជាពិសេសអាចជួយការពារបរិស្ថានផងដែរ ។
-

បច្ចេកទេសថែទាំថ្នាល និង ស្នូន (ត)

- បច្ចេកទេស នៃការដាក់ជីដល់ដំណាំ
 - គួរប្រយ័ត្ន : ការដាក់ជីគីមីដល់ដំណាំគួរតែត្រូវជៀសវាង ឬកាត់បន្ថយឱ្យដល់កំរិតអតិបរមា ។ គ្រប់ករណីការដាក់ជីសរីរាង្គ(លាមកសត្វ កំប៉ុស្តិ៍) មានសារសំខាន់ណាស់ និង ធានាដល់ការអភិរក្សដី និងធានាទិន្នផលបានរយៈពេលយូរអង្វែង ។
-

បច្ចេកទេសថែទាំថ្នាល និង ស្នូន (ត)

- ❑ ការដាក់ជីទ្រាប់បាត ក្នុងបំណងបង្កើនរចនាសម្ព័ន្ធដី និងជីជាតិដី ។ សារធាតុរលាយយឺតក្នុងដី សំណល់ពីកសិកម្មដ្ឋាន DAP ឬ ប្រូតាស្យូម P ។
 - ❑ របៀបដាក់ជីលាមកសត្វ ឬ ធម្មជាតិទ្រាប់បាត ?
 - ❑ បាចមុនពេលភ្ជួរលើកចុងក្រោយ មុនសាប ឬដាំ និងភ្ជួរលប់ជំរៅ ១០-២០ស.ម
-

បច្ចេកទេសថែទាំថ្នាល និង ស្នួន (ត)

វត្ថុធាតុដើម	បរិមាណ
កំប៉ុស្តិ៍ ឬសំណល់ពិកសិដ្ឋាន	៣០០ គីឡូក្រាម ក្នុង ១ ម៉ែត្រការ៉េ
ដេ.អា.ប៊ែ DAP (១៨.៤៦.០)	១ គ.ក្រ/១០០ម៉ែត្រការ៉េ
ប៊ូតាស់ K2O (០.០.៦០)	១ គ.ក្រ/១០០ម៉ែត្រការ៉េ

បច្ចេកទេសថែទាំផ្ទាល់ និង ស្នូល (ត)

- ការដាក់ជីដល់ដំណាំ ត្រូវគិតដល់ប្រភេទជីដែលប្រើប្រាស់នៅពេលដាំដុះដំណាំ ។ សារធាតុដែលរលាយលឿនក្នុងដី និងត្រូវស្រូបដោយរុក្ខជាតិផ្ទាល់ជីអ៊ុយរេ កំប៉ុស្តិ៍ទឹក និង លាមកប្រចៀវ ។
-

បច្ចេកទេសថែទាំផ្ទាល់ និង ស្នូល (ត)

- របៀបដាក់ជីអ៊ុយរេ ?
 - បាចជីអ៊ុយរេលើដីដែលសើម
 - មិនឱ្យប៉ះផ្ទាល់ជាមួយបណ្តាលដំណាំ និងត្រូវឱ្យឃ្លាត ១០ស.ម
 - ស្រោចទឹកក្រោយពេលដាក់ជី
-

បច្ចេកទេសថែទាំថ្នាល និង ស្នូន (ត)

□ របៀបដាក់ជីកំប៉ុស្តិ៍ទឹក ?

■ បាញ់ទៅលើរុក្ខជាតិ រួចស្រោចទឹកស្អាតលាង

■ បើបាញ់លើស្លឹកដំណាំគួរលាយជាមួយទឹក (៥០កំប៉ុស្តិ៍ និង ៥០ទឹក)

បច្ចេកទេសថែទាំផ្ទាល់ និង ស្នូន (ត)

ប្រភេទជំងឺ	បរិមាណ	ពេលវេលាត្រូវដាក់ជី
អ៊ុយរ៉េ	បាចម្តង ១គ.ក្រ/១០០ម៉ែត្រការ៉េ	* ១០-១៥ ថ្ងៃ ក្រោយដាំ * ១៥-៣០ ថ្ងៃ ក្រោយដាក់លើកទី១ * អាចដាក់លើកទី៣ អាស្រ័យដំណាំ
លាមកប្រចៀវ	បាចម្តង៥-១០គ.ក្រ/១០០ម៉ែត្រការ៉េ	* ១០-១៥ ថ្ងៃ ក្រោយដាំ * ១៥-៣០ ថ្ងៃ ក្រោយដាក់លើកទី១ * អាចដាក់លើកទី៣ អាស្រ័យដំណាំ
កំប៉ុស្តិ៍ទឹក	បាញ់ម្តង ១០០លីត្រ/១០០ម៉ែត្រការ៉េ	* ពីរសប្តាហ៍ក្រោយដាំ * បាញ់រាល់សប្តាហ៍រហូតចេញផ្កា

ការកំចាត់កត្តាចង្រៃ និង ជម្ងឺ

- វិធីការពារជម្ងឺ ឬការបំផ្លាញពិភពត្រូវចង្រៃ?

ផ្តល់សារធាតុសរីរាង្គឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ឱ្យដល់ដំណាំ ការផ្តល់សារធាតុចិញ្ចឹម បានគ្រប់គ្រាន់ដល់រុក្ខជាតិជាការប្រសើរ ដែលអាចឱ្យរុក្ខជាតិឆន់ទៅនឹងជម្ងឺ

ប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជដែលគេនិយមប្រើ ហើយមានការបញ្ជាក់ថាគ្មានជម្ងឺ និង បានមកពីការជ្រើសរើស ។

ការកំចាត់កត្តាចង្រៃ និង ជម្ងឺ (ត)

□ អនុវត្តការធ្វើដំណាំឆ្នាស់

- អនុវត្តនូវដង់ស៊ីតេនៃការសាប ឬដាំ
- យកចេញឱ្យអស់នូវសំណល់ពីចម្ការក្រោយពេលប្រមូលផល សំណល់ទាំងនេះងាយស្រួលក្នុងការបង្កជម្ងឺ
- ដាក់ដីកំប៉ុស្តិ៍ទឹកបន្ថែមជាតិដល់ដំណាំ អាចធ្វើឱ្យសត្វល្អិតមិនសូវចូលចិត្តបំផ្លាញ ។

ការកំចាត់កត្តាចង្រៃ និង ជម្ងឺ (ត)

□ របៀបកំចាត់ការបំផ្លាញពិកត្តាចង្រៃ

វិធានអន្តរាគមន៍: ប្រមូលពពួកដង្កូវពីលើដំណាំមុនពេលថ្ងៃចាប់មានពន្លឺ ឬរះ ប៉ាន់ប្រមាណការចំណេញពីការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមី តុល្យភាពធម្មជាតិ រវាងសត្វល្អិត និងពពួកស៊ីសត្វល្អិតចង្រៃជាអាហារ ពេលខ្លះវាមិនអាចបង្កការ បំផ្លាញធ្ងន់ធ្ងរ ពីសត្វល្អិតឡើយ ។ ប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មនៅពេលចាំបាច់ និង អនុវត្តតាមការណែនាំ ។

ការប្រើថ្នាំកសិកម្មដាច់ខាតត្រូវតែជាជម្រើសចុងក្រោយ

ការកំចាត់កត្តាចង្រៃ និង ជម្ងឺ (ត)

- ការណែនាំពីសុវត្ថិភាពនៃការប្រើប្រាស់ ថ្នាំកំចាត់កត្តាចង្រៃ ឬ កំចាត់ផ្សិត ប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងត្រូវពេលវេលា បាញ់ថ្នាំកំចាត់ពេលព្រឹកប្រលឹម ឬ ល្ងាច បើបាញ់ក្រោមកំដៅថ្ងៃអាចបង្កឱ្យ ខ្លោចស្លឹក ។ កុំបាញ់ថ្នាំថ្ងៃដែលភ្លៀង ឬ ខ្យល់ខ្លាំង ។
អានកំណត់ចំណាំមុនពេលប្រើ
វាល់ថ្នាំឱ្យបានត្រឹមត្រូវដោយគ្របដប, ស្លាបព្រា ឬពេងតូច ៖ ថ្នាំច្រើនអាច បង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់រុក្ខជាតិ ។

ការកំចាត់កត្តាចង្រៃ និង ជម្ងឺ (ត)

អ្នកប្រើប្រាស់ និងបរិស្ថាន ។ ថ្នាំតិចពេកមិនមានប្រសិទ្ធិភាព និងអាចឈានដល់ការ
ធន់ទ្រាំរបស់សត្វល្អិត ។

ការពារមាត់ ច្រមុះ និងរាងកាយ ក្រណាត់រុក្ខាល ពាក់ស្រោមដៃ ស្រោមជើង
អារដៃវែង ខោជើងវែង ។

បាញ់ចំងាយ ២០ ស.ម ពីរុក្ខជាតិ និងក្រឡុកធុងបាញ់ឱ្យបានច្រើនដង ជាពិសេស
ថ្នាំកកជាមេរ្យា ។

កុំបាញ់ថ្នាំបញ្ឆោតខ្យល់ កុំជក់បារី ផឹក ឬ ពិសារ អ្វីក្នុងពេលបាញ់ថ្នាំ ។

ការកំចាត់កត្តាចង្រៃ និង ជម្ងឺ (ត)

- ការជ្រើសរើសថ្នាំកំចាត់កត្តាចង្រៃ និង ជម្ងឺ
 - បម្រាម ការប្រើប្រាស់ថ្នាំកំចាត់កត្តាចង្រៃ និង ជម្ងឺត្រូវតែជៀសវាង ឬកាត់បន្ថយឱ្យដល់កំរិតអប្បបរមា ។ នៅគ្រប់ករណី ទាំងអស់ការប្រើថ្នាំជីវសាស្ត្រ និងវិធានការធម្មជាតិ មាន អាទិភាពខ្ពស់សម្រាប់សុខភាពមនុស្ស ប្រព័ន្ធបរិស្ថាន និងប្រព័ន្ធកំចាត់កត្តាចង្រៃ និង ជម្ងឺ ។
 - ការជំនួសថ្នាំកំចាត់កត្តាចង្រៃ និង ជម្ងឺដែលមានជាតិពុល ដោយផលិតផលដែលមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ហើយគ្រោះថ្នាក់តិច
-

ការកំចាត់កង្កាចព្រៃ និង ជម្ងឺ (ត)

- ក្រោយពេលបាញ់ថ្នាំ
សំអាតឧបករណ៍បាញ់ថ្នាំ ដោយសារប៊ូ និងទឹក
កុំឱ្យមនុស្ស សត្វ ចូលក្នុងចម្ការក្រោយពេលបាញ់ថ្នាំ
លាងសំអាត និងបោកសំលៀកបំពាក់ដោយសារប៊ូ និងទឹកភ្លាមក្រោយពេល
បាញ់ និងមុនពេលហូប ផឹក ឬជក់ ។
ឧ អាបាមិចទីន (Abamectin)
-

ការកំចាត់កង្កាបច្រៃ និង ជម្ងឺ (ត)

ជម្រើស	ថ្នាំកសិកម្ម	ប្រសិទ្ធភាពនៃថ្នាំ	កំរិតជាតិពុល/វដ្ត(២.៥ខែ)	ចន្លោះរវាងពេលបាញ់និងប្រមូលផល
ថ្នាំកសិកម្មពុល	ហ្សូលីដូល(ប៉ារ៉ាចង-មេទីល)	២ សប្តាហ៍	៤-៥	១៥ ថ្ងៃ
ថ្នាំដែលណែនាំ	អាបាមិចទីន(Abamectin)	៣-៦ សប្តាហ៍	២	៣ ថ្ងៃ

ការកំចាត់កត្តាចង្រៃ និង ជម្ងឺ (ត)

- ❑ ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិតសំខាន់ សម្រាប់ដំណាំបន្លែ
 - ❑ ក្នុងករណីចំបាច់នៃការបំផ្លាញ នៃសត្វល្អិតខាងក្រោម៖
 - ❑ ដង្កូវកាត់ដើម រុយស កណ្តុបកាត់ស្លឹក មមាចរោមស្លឹក ដង្កូវមួរស្លឹក ដង្កូវខ្មៅ កាត់ស្លឹក ដង្កូវចោះផ្លែ ...
 - ❑ ប្រើឆ្នាស់គ្នារវាង អាបាមចេទីន Abamectin និង ខុនហ្វីដរ Confidor ជៀសវាងការស៊ាំរបស់កត្តាចង្រៃ ១០ ស.ស លាយជាមួយទឹក ១០ លីត្រ បាញ់លើដីទំហំ ១០០ ម៉ែត្រការ៉េ
-

ការកំចាត់កង្កាបថ្ងៃ និង ជម្ងឺ (ត)

- ❑ ចន្លោះរវាងការបាញ់ចុងក្រោយ និង ពេលប្រមូលផល
 - ❑ ខុនហ្វីដរ Confidor ៧ ថ្ងៃលើដំណាំពពួកប៉េងប៉ោះ និង ពពួកត្រសក់ (ត្រសក់ ត្រឡាច...) ។ ១៥ថ្ងៃ សម្រាប់ដំណាំយកស្លឹក ស្ពៃ សាលដក្រញ៉ាញ់ ... ។
 - ❑ អាបាមិចទីន (Abamectin) គឺរយៈពេលតែ ៣ ថ្ងៃក្រោយបាញ់
-

ការកំចាត់កង្កាបព្រៃ និង ជម្ងឺ (ត)

- ចំណាំ ៖ មានថ្នាំកសិកម្មជាច្រើន ត្រូវបានពិសោធន៍ដោយជោគជ័យនៅ ខេត្តកណ្តាលមាន ការាតេ Karate បេតាស៊ីលហ្គូទ្រីន Betacyfluthrin ប៉េហ្គាស៊ីស Pegasus ហ្សូបសាន់ Hopsan និង ប៉ាដាន់ Padan
 - ភាគច្រើននៃផលិតផលទាំងនោះ ពិបាកនឹងរកណាស់នៅកម្ពុជា គឺមានតែ Abamectin និង Confidor ដែលកសិករនិយមប្រើ ។
-

ការកំចាត់កង្កាបព្រៃ និង ជម្ងឺ (ត)

□ ថ្នាំសម្លាប់ផ្សិតសំខាន់លើដំណាំបន្លែ

ប្រើឆ្លាស់ម៉ានីក្រូ Manicro ឬ ម៉ាន់កូហ្សែប Mancozeb

៣០-៥០ ក្រាមលាយទឹក ២០ លីត្រ បាញ់លើដី ១០០ម៉ែត្រការ៉េ បាញ់លើស្លឹកដំណាំ ។

ចន្លោះបាញ់ចុងក្រោយ និងពេលប្រមូលផលគឺ ១៥ ថ្ងៃ ម៉ាន់កូហ្សែប Mancozeb មានប្រសិទ្ធភាពខ្លាំងបើផ្សំជាមួយទង់ដែង Cu ប៉ុន្តែទង់ដែងពិបាករកនៅកម្ពុជា ។

ସୂଚନା
